Dosarul nr.2-295/2023
2-23038498-26-2-15032023

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

03 iulie 2026 or. Glodeni

Judecătoria Bălți, sediul Glodeni

în componență:
Președintele ședinței, judecător Andrian Gavdiuc
grefieri Nadejda Lungu
Gheorghe Bejenari
Carolina Ghețu

cu participarea:
reprezentatul reclamantei, avocat Viorel Malanciuc
reclamantei Paiul Valentina
pârâtului Gulpac Vitalie
reprezentantului STAS Glodeni din cadrul ATAS Nord-Vest Irina Țăruș

examinând în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Paiul Valentina împotriva lui Gulpac Vitalie, intervenienților accesorii STAS Glodeni din cadrul ATAS Nord–Vest și STAS Bălți din cadrul ATAS Nord- Nord-Vest cu privire la schimbarea domiciliului permanent a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată (*cerință concretizată*),-

a constatat

Argumentarea participanților la proces:

La data de 15 martie 2023, reclamanta Paiul Valentina a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva pârâtului Gulpac Vitalie, intervenienților accesorii STAS Glodeni din cadrul ATAS Nord–Vest și STAS Bălți din cadrul ATAS Nord- Nord-Vest cu privire la stabilirea domiciliului permanent al copilului ***** cu mama Paiul Valentina.

În motivarea cererii a relatat că, la 15 noiembrie 2019, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Gulpac Vitalie cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor ***** și încasarea pensiei de întreținere.

Ulterior, Gulpac Vitalie, s-a adresat cu o cerere reconvențională, prin care a solicitat stabilirea domiciliului copilului minor ***** cu acesta, încasarea cheltuielilor de judecare a pricinii civile și încasarea prețului pentru serviciile avocatului.

Invocă că, fiind convinsă de către mai multe persoane, că există pericolul în cazul admiterii cererii de chemare în judecată depusă de către Gulpac Vitalie, că de la aceasta se va încasa cheltuielile de judecare a pricinii civil, inclusiv și onorariul avocatului, care la acel moment pentru aceasta era o sumă substanțială, Paiul Valentina a renunțat la cererea de chemare în judecată depusă împotriva lui Gulpac Vitalie cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor comun și încasarea pensiei de întreținere.

Ca urmare, prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 22 aprilie 2021, s-a admis renunțul lui Paiul Valentina la acțiune, s-a admis renunțul lui Gulpac Vitalie la pct. 3 din acțiunea reconvențională, adică, la cerința privind încasarea cheltuielilor de judecată, inclusiv și la onorariul avocatului.

La fel, relatează că, a încercat de mai multe ori să se întâlnească conform graficului cu copilul minor *****, cu regret întrevederile nu au avut loc, invocându-se lipsa dorinței din partea copilului minor.

Mai relatează că, încercările acesteia de a se întâlni cu copilul la instituția școlară frecventată de către copil, deseori se soldau cu eșecuri, s-au erau întrevederi de câteva minute deoarece se motiva de către copil că acesteia îi este interzis sau îi este frică.

Mai menționează că, în cazul expedierii mesajelor pe aplicația „viber", la numărul de telefon al copilului, mesajele erau citite noaptea.

În asemenea circumstanță a concluzionează că, copilul nu are un regim normal de somn sau Gulpac Vitalie terorizează/hărțuiește copilul minor, adică acționează în detrimentul intereselor copilului.

Prin urmare, consideră că, soluția instanței în latura determinării domiciliului copilului minor a fost una pripită și luată în detrimentul intereselor copilului minor.

Menționează că, cu pârâtul s-a convenit la semnarea acordului privind renunțarea la cererea privind stabilirea domiciliul copilului minor că aceasta nu va fi lipsită de dreptul de a se vedea cu copilul și că va avea posibilitatea să participe la educația copilului și de a comunica aceasta nelimitat.

Ulterior a aflat că, din surse demne de încredere că, fiica ***** are o stare de anxietate avansată, deseori alegând singurătatea în schimbul comunicării cu prietenii din vecinătate.

Indică că, cu trecerea timpului s-a confirmat temerile că pârâtul va abuza de drepturile sale care rezumă din faptul circumstanțelor că copilul a fost lăsat să locuiască cu tata și că aceste circumstanțe se reflectă negativ și în detrimentul copilului.

Pârâtul prin toate metodele încearcă să împiedice comunicarea reclamantei cu fiica sa, abuzând de drepturile sale părintești, fapt ce duce la crearea situațiilor de stres psiho-emoțional pentru copil.

Consideră că, pârâtul a manifestat o atitudine rezervată față de creșterea, educarea și supravegherea copilului.

Reclamanta, pe parcursul anului de studii 2018 – 2019 a încercat de mai multe ori să se vadă cu copilul dar fără succes.

Pârâtul nu dorește să comunice cu reclamanta îngrădind și copilul de acest drept.

S-a adresat de mai multe ori la autoritățile competente privitor la nerespectarea dreptului său de a se vedea cu copilul , însă cu regret, angajații IP Glodeni, au invocat lipsa dorinței copilului de a se vedea cu reclamanta, ceea ce nu corespunde cu realitatea. Copilul reacționează în astfel de mod urmare a influenței din partea pârâtului și a bunicilor pe line paternă.

Consideră că, copilul se află în nesiguranță când pârâtul este plecat noaptea la evenimente, fiind muzician de profesie.

Evidențiază că dispune de domiciliu, amenajat cu cele necesare pentru creșterea și educarea copilului și dispune de surse financiare suficiente pentru a oferi copilului un trai decent.

Mai indică că, copilul ***** este atașată de sora ei, cu care a locuit o perioadă îndelungată de timp.

Mai mult ca atât consideră că pârâtul nu are posibilitatea să o crească și să o educe de unul singur conform standardelor de educație, mai ales că ***** are vârsta când urmează să discute cât mai mult cu mama.

La fel consideră că, prezenta cerere este întemeiată, deoarece conform Codului familiei, părinții au drepturi egale față de copii.

*Potrivit fișei de repartizare a dosarului, cauza civilă „Paiul Valentina vs Gulpac Vitalie – determinarea domiciliului copilului minor", a fost repartizat automat-aleatoriu la 15 martie 2023**, judecătorului Țihonschi Alina***.

La data de 14 mai 2024, reclamanta Paiul Valentina, a înaintat o cerere prin care și-a concretizat pretențiile din cererea de chemare în judecată, și anume solicită: schimbarea domiciliului permanent al copilului minor ***** cu mama Paiul Valentina și încasarea cheltuielilor de judecare a pricinii, formate din costuri și cheltuieli, inclusiv deplasarea participanților pentru participare la ședințele de judecată.

Potrivit fișei de repartizare repetată a dosarului, cauza civilă „Paiul Valentina vs Gulpac Vitalie – determinarea domiciliului copilului minor", a fost repartizat automat-aleatoriu la 20 ianuarie 2025, ***judecătorului Gavdiuc Andrian***.

La ședința de judecată din 03 iulie 2026, avocatul reclamantei, *Malanciuc Viorel*, a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată *(cerințe concretizate),*și anume schimbarea domiciliului permanent al copilului minor ***** cu mama Paiul Valentina și încasarea cheltuielilor de judecare a pricinii, formate din costuri și cheltuieli, inclusiv deplasarea participanților pentru participare la ședințele de judecată.

La ședința de judecată din 03 iulie 2026, reclamanta *Paiul Valentina*, înaintând concluziile scrise pe marginea cauzei date, *a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată (cerințe concretizate)*, și anume schimbarea domiciliului permanent al copilului minor ***** cu mama Paiul Valentina și încasarea cheltuielilor de judecare a pricinii, formate din costuri și cheltuieli, inclusiv deplasarea participanților pentru participare la ședințele de judecată.

La ședința de judecată din 03 iulie 2026, pârâtul *Gulpac Vitalie*, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată. A relatat că, copilul este atașat de acesta.

Ultimul îi asigură copilului său un trai decent, participă la diferite concursuri, a fost premiată cu diferite diplome și merite. Copilul dorește să locuiască cu acesta.

La ședința de judecată din 03 iulie 2026, reprezentantul STAS Glodeni din cadrul ATAS Nord-Vest, *Țăruș Irina*, a lăsat la discreția instanței soluția pe marginea cazului dat.

În ședința de judecată din 03 iulie 2026, reprezentantul STAS Bălți din cadrul ATAS Nord-Nord-Vest nu s-a prezentat, deși a fost informat despre data, ora și locul desfășurării ședinței de judecată. Instanța a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Aprecierea instanței:

Audiind părțile, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spața, instanța de judecată consideră necesar de a respinge cererea de chemare în judecată înaintată de către Paiul Valentina împotriva lui Gulpac Vitalie, intervenienților accesorii STAS Glodeni din cadrul ATAS Nord–Vest și STAS Bălți din cadrul ATAS Nord-Nord-Vest cu privire la schimbarea domiciliului permanent a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată (cerință concretizată), din următoarele motive:

Instanța reține că, litigiul dedus judecății are ca obiect schimbarea domiciliului permanent al copilului minor *****, domiciliu care a fost anterior stabilit prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 22 aprilie 2021, prin care a fost admisă acțiunea reconvențională înaintată de către Gulpac Vitalie împotriva lui Paiul Valentina, fiind admisă recunoașterea acțiunii reconvenționale de către aceasta și fiind determinat domiciliul copilului împreună cu tatăl său.

Instanța observă că, hotărârea respectivă a fost pronunțată în urma manifestării de voință a părților, reclamanta renunțând la propria acțiune și recunoscând ulterior pretențiile formulate prin cererea reconvențională privind stabilirea domiciliului copilului.

Totodată, instanța reține că, stabilirea domiciliului unui copil minor reprezintă un raport juridic de dreptul familiei care, prin natura sa, nu are caracter imuabil, fiind susceptibil modificării ori de câte ori împrejurările de fapt evoluează în asemenea măsură încât interesul superior al copilului impune o nouă soluție.

Prin urmare, prezenta acțiune nu este inadmisibilă și nici împiedicată de autoritatea lucrului judecat, însă reclamanta avea obligația procesuală de a demonstra existența unor împrejurări noi, intervenite ulterior hotărârii din 22 aprilie 2021, suficient de importante pentru a justifica modificarea unei situații juridice deja consacrate printr-o hotărâre judecătorească.

Potrivit art. 4 Cod de procedură civilă, *sarcinile procedurii civile constau în judecarea justă, în termen rezonabil, a cauzelor de apărare a drepturilor încălcate sau contestate, a libertăţilor şi a intereselor legitime ale persoanelor fizice şi juridice şi asociaţiilor lor, ale autorităţilor publice şi ale altor persoane care sunt subiecte ale raporturilor juridice civile, familiale, de muncă şi ale altor raporturi juridice, precum şi*

în apărarea intereselor statului şi ale societăţii, în consolidarea legalităţii şi a ordinii de drept, în prevenirea cazurilor de încălcare a legii.

Totodată, potrivit art. 12 Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească soluţionează cauzele civile în temeiul Constituţiei Republicii Moldova, al tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte, al hotărârilor şi deciziilor Curţii Europene a Drepturilor Omului, al hotărârilor Curţii Constituţionale, al legilor organice şi ordinare, al hotărârilor Parlamentului, al decretelor Preşedintelui Republicii Moldova, al hotărârilor şi ordonanţelor Guvernului, al actelor normative ale ministerelor, ale altor autorităţi administrative centrale şi ale autorităţilor administraţiei publice locale. În cazurile prevăzute de lege, instanţa aplică uzanţele dacă acestea nu contravin ordinii publice şi bunelor moravuri.*.

De asemenea, conform art. 166 alin. (1) Cod de procedură civilă, *oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenţei sau inexistenţei unui drept trebuie să depună în instanţa competentă o cerere de chemare în judecată.*

În materia raporturilor dintre părinți și copii, art. 58 alin. (1) Codul familiei, *părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat*.

Art. 61 și art. 62 Codul familiei, prevăd expres că, *drepturile părinteşti trebuie exercitate exclusiv în interesul copilului şi că părinţii nu pot prejudicia sănătatea fizică sau psihică a acestuia*.

Rezultă că, drepturile părinților nu constituie un scop în sine și nici nu reprezintă drepturi absolute, ci instrumente juridice destinate exclusiv realizării interesului superior al copilului.

Același principiu este consacrat de art. 3 din Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, ***potrivit căruia, în toate acțiunile care privesc copiii, interesul superior al copilului constituie considerația primordială***.

În egală măsură, prevederile art. 12 din aceeași Convenție, ***garantează copilului capabil de discernământ dreptul de a-și exprima liber opinia în toate problemele care îl privesc, opinie care trebuie apreciată în raport cu vârsta și gradul său de maturitate***.

Principiile enunțate sunt dezvoltate în jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului.

Astfel, în cauza *Neulinger și Shuruk c. Elveției*, Curtea a statuat că interesul superior al copilului trebuie analizat în concret și individualizat, în raport cu toate circumstanțele fiecărei cauze.

În cauza *Strand Lobben și alții c. Norvegiei*, Curtea a reținut că interesul copilului impune, pe de o parte, menținerea relațiilor familiale atunci când acestea sunt benefice copilului, iar pe de altă parte necesitatea asigurării unui mediu stabil, echilibrat și securizant pentru dezvoltarea sa.

Totodată, în cauza *Sahin c. Germaniei*, Curtea a subliniat că, ***opinia copilului trebuie ascultată și valorificată efectiv, iar nu formal, instanțele naționale având obligația de a verifica autenticitatea și caracterul liber al voinței exprimate***.

Instanța atestă că, întru asigurarea și garantarea dreptului copilului ***** la autenticitate, a recurs la audierea acesteia în cadrul ședinței de judecată.

Prin urmare, din declarațiile copilului, oferite în ședință de judecată în condiții care au exclus orice influență din partea părinților, în prezența pedagogului și a reprezentanților procesuali ai părților, rezultă existența unei relații apropiate, bazate pe încredere, siguranță și sprijin emoțional reciproc între aceasta și tatăl său.

Mai mult, potrivit susținerilor privind pretinsa influențare psihologică exercitată de tată asupra minorei, existența unei stări de anxietate sau pretinsa împiedicare a relațiilor personale dintre mamă și copil au rămas simple afirmații, nefiind confirmate prin probe obiective, pertinente și concludente.

Dimpotrivă, întregul material probator administrat în cauză conduce la concluzia că minora beneficiază în prezent de un mediu familial stabil și echilibrat.

Se mai constată că, minora a declarat în mod constant că dorește să locuiască în continuare împreună cu tatăl, că se simte protejată și încurajată de acesta și că niciodată nu i-a fost interzisă comunicarea cu mama.

Instanța apreciază aceste declarații ca fiind credibile, coerente, și concordante cu ansamblul probatoriului administrat.

În același sens sunt și concluziile raportului de expertiză judiciară psihologică din 13 septembrie 2024, care confirmă existența unui atașament sigur al minorei față de tată și a unui atașament anxios-evitant față de mamă.

Raportul de expertiză stabilește că, minora se simte înțeleasă, sprijinită și protejată de tată, iar dorința acesteia de a locui împreună cu el este fundamentată pe existența unei relații emoționale stabile și echilibrate.

Totodată, expertul relevă existența unor resentimente ale copilului față de mamă generate de experiențe din copilăria timpurie, aspecte care nu pot fi ignorate de instanță întrucât influențează în mod direct echilibrul emoțional al copilului și modul în care acesta percepe relațiile familiale.

Singurul criteriu determinant este interesul superior al copilului, analizat prin prisma tuturor circumstanțelor concrete ale cauzei și a probelor administrate.

Un aspect determinant pentru soluționarea prezentei cauze îl constituie împrejurarea că, pe parcursul examinării litigiului, minora ***** a împlinit vârsta de 14 ani.

Instanța reține că, acțiunea a fost înaintată la data de 15 martie 2023, când minora, născută la 22 noiembrie 2011, avea vârsta de 11 ani.

În consecință, la momentul sesizării instanței, litigiul era guvernat de dispozițiile art. 63 alin. (2) Codul familiei, existând un dezacord între părinți cu privire la schimbarea domiciliului copilului.

Pe parcursul judecării cauzei însă, la data de 22 noiembrie 2025, minora a împlinit vârsta de 14 ani.

La momentul deliberării și pronunțării prezentei hotărâri, instanța era obligată să țină seama de această împrejurare de fapt și de consecințele juridice pe care legea le atașează împlinirii acestei vârste, ***întrucât dispozițiile art. 63 alin. (1^1) Codul familiei, prevăd expres că, în cazul în care părinții locuiesc separat, copilul care a atins vârsta de 14 ani alege cu care dintre părinți dorește să locuiască***.

Cu toate acestea, simpla împlinire a vârstei de 14 ani nu determină, prin ea însăși, încetarea procesului și nici nu lipsea instanța de obligația de a examina cauza în fond.

Dimpotrivă, existența litigiului obliga instanța să administreze toate probele necesare pentru a stabili dacă sunt întrunite condițiile de aplicare ale art. 63 alin. (1^1) Codul familiei sau dacă devin incidente dispozițiile art. 63 alin. (2) din același cod.

Instanța nu putea aplica în mod automat art. 63 alin. (1^1) Codul familiei, exclusiv în considerarea împlinirii vârstei de 14 ani de către minoră, deoarece norma respectivă presupune existența unei opțiuni efectiv exprimate de copil.

Până la audierea nemijlocită a acesteia, instanța nu putea cunoaște dacă minora își va exercita acest drept ori, dimpotrivă, va refuza să aleagă părintele cu care dorește să locuiască, situație pentru care legiuitorul a menținut competența instanței de a stabili domiciliul în condițiile art. 63 alin. (2) Codul familiei.

Or, legiuitorul a reglementat expres și ipoteza contrară, prevăzută de art. 63 alin. (2) Codul familiei, potrivit căreia, dacă minorul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care dintre părinți dorește să locuiască, domiciliul acestuia urmează a fi stabilit de instanța de judecată, în considerarea interesului superior al copilului și a tuturor criteriilor expres prevăzute de lege.

Prin urmare, numai după audierea nemijlocită a minorei instanța putea determina norma juridică incidentă și putea pronunța o hotărâre legală și întemeiată.

În acest context, instanța a procedat la audierea nemijlocită a minorei, în condiții care au exclus influența părinților asupra declarațiilor acesteia, în prezența pedagogului și a reprezentanților procesuali ai părților, asigurându-se astfel respectarea dreptului copilului de a-și exprima liber opinia, consacrat de art. 12 din Convenția ONU cu privire la drepturile copilului și reflectat în dispozițiile art. 63 Codul familiei.

Din declarațiile minorei rezultă că, aceasta și-a exprimat în mod liber, clar, constant și lipsit de echivoc voința de a continua să locuiască împreună cu tatăl său, Gulpac Vitalie, fără ca instanța să identifice vreun element obiectiv care să permită concluzia existenței unor influențe nepermise sau a unor presiuni exercitate asupra copilului.

Această opțiune este, de altfel, pe deplin concordantă cu concluziile raportului de expertiză psihologică din 13 septembrie 2024, care relevă existența unui atașament sigur față de tată și a unei relații afective stabile, bazate pe încredere și sprijin reciproc.

În aceste condiții, instanța constată incidența dispozițiilor art. 63 alin. (1^1) din Codul familiei, întrucât minora, care a împlinit vârsta de 14 ani, și-a exprimat în mod liber voința de a continua să locuiască împreună cu tatăl său, Gulpac Vitalie.

Totodată, instanța reține că, domiciliul minorei a fost anterior stabilit prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 22 aprilie 2021, prin care a fost admisă acțiunea reconvențională înaintată de Gulpac Vitalie împotriva lui Paiul Valentina, fiind admisă recunoașterea acesteia de către reclamantă și fiind stabilit domiciliul copilului împreună cu tatăl său, Gulpac Vitalie.

Cu privire la cerința reclamantei Paiul Valentina privind compensarea cheltuielilor de judecată:

Conform art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut câştig de cauză*

cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Potrivit art.96 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (1^1) Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*

Instanța reține că, în speță, acțiunea înaintată de reclamanta Paiul Valentina a fost respinsă ca neîntemeiată, astfel încât acesta are calitatea de parte care a pierdut procesul.

În aceste condiții, cerința reclamantei privind compensarea cheltuielilor de judecată este neîntemeiată, or, potrivit normelor legale citate, doar partea care a avut câștig de cauză este îndreptățită să pretindă compensarea cheltuielilor de judecată.

Totodată, instanța subliniază că acordarea cheltuielilor de judecată are un caracter accesoriu soluției pronunțate asupra fondului cauzei, fiind condiționată de admiterea acțiunii, total sau parțial, ceea ce în prezenta cauză nu este incident.

Prin urmare, în lipsa temeiurilor legale pentru acordarea acestora, instanța va respinge cerința reclamantei Paiul Valentina privind compensarea cheltuielilor de judecată.

În fond, având în vedere cele menționate supra, examinând minuțios argumentele din cererea de chemare în judecată, instanța, va respinge acțiunea reclamantei Paiul Valentina împotriva lui Gulpac Vitalie, intervenienților accesorii STAS Glodeni din cadrul ATAS Nord–Vest și STAS Bălți din cadrul ATAS Nord- Nord-Vest cu privire la schimbarea domiciliului permanent a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată *(cerință concretizată)*, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. art. 238-241 Cod de procedură civilă, art. 63 (1^1) din Codul Familiei, instanța de judecată,-

hotărăște:

Acțiunea înaintată de către Paiul Valentina împotriva lui Gulpac Vitalie, intervenienților accesorii STAS Glodeni din cadrul ATAS Nord–Vest și STAS Bălți din cadrul ATAS Nord–Vest, cu privire la schimbarea domiciliului permanent al copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată *(cerință concretizată)*, se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel în termen de 30 zile la Curtea de Apel Nord, de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Bălți, sediul Glodeni.

Preşedintele şedinţei,
judecător Andrian GAVDIUC

Notă: în conformitate cu art.236 alin.(5) şi alin.(6) Cod procedură civilă ,,instanţa de judecată va întocmi hotărârea integrală în termen de 45 zile lucrătoare de la data solicitării, dacă în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, participanţii la proces vor solicita în mod expres acest lucru, sau dacă vor depune cerere de apel în acelaşi termen, termenul de 30 zile, fiind un termen de decădere''.